

RUŞÇA KONUŞUYORUM 1

Dr. Hikmet ŞAHİNER

RUSÇA

KONUŞUYORUM

1

DR. HİKMET ŞAHİNER

RUSÇA KONUŞUYORUM 1
DR. HİKMET ŞAHİNER

Copyright © 2023

ISBN: 978-625-99103-6-9

ALL RIGHTS RESERVED. This book contains material protected under International and Turkish Laws and Treaties. Any unauthorized reprint or use of this material is prohibited. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system without express written permission from the author.

BÜTÜN HAKLARI SAKLIDIR. Bu kitapta yer alan yazı, fotoğraf ve sair içeriklerin, yazardan izin alınmadan kısmen ya da tamamen kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması kesinlikle yasaktır. Bu yasağa uymayanlar hakkında gerek Uluslararası gerekse 5846 sayılı Türk Fikir ve Sanat Eserleri Kanunları uyarınca yasal işlem yapılacaktır.

1. BASKI
ANKARA - 2023

TOPLU ALIMLAR İÇİN:

Dr. Hikmet ŞAHİNER
<https://www.ruscahocam.com.tr>
0533 514 3657

***Türkiye’de Rusça öğretimi denilince akla gelen
duayen hocamız ve öğrenciliğimin ilk yılından
itibaren bana Rusça’yı sevdiren***

Şefika ORTAYLI

***(Sayın Prof. Dr. İlber ORTAYLI’nın
çok saygıdeğer validesi)***

hocamın kıymetli anısına

atfedilmiştir!

YAZAR HAKKINDA

Dr. Hikmet ŞAHİNER

<https://www.ruscahocam.com.tr>

<https://www.hikmetsahiner.com>

1972 Ankara doğumlu Dr. Hikmet ŞAHİNER Ankara Üniversitesi DTCF Fakültesi Rus Dili ve Edebiyatı bölümünden 1993 yılında Üniversite birincisi olarak (94/100) mezun oldu.

1991-1993 yılları arasında Ankara'da çeşitli şirket ve kuruluşlarda Rusça-İngilizce mütercim-tercüman olarak çalıştı.

1991-1993 yılları arasında Rusya Büyükelçiliği ve Ticaret Temsilciliği çalışanlarına Türkçe dersler verdi.

1995 yılında Cornell Üniversitesinden yüksek lisansını aldı.

1997 yılında The University of Texas at Austin Üniversitesinden yüksek lisans derecesini aldı.

2002 yılında The Johns Hopkins Üniversitesinden doktora derecesini aldı.

Dr. Hikmet Şahiner, 2003 yılından bu yana İngilizce sınav soruları, İngilizce sınavlara yönelik kurs kitapları ve materyalleri hazırlamakta ve Ankara'da ve Online İngilizce Kursları düzenlemektedir!

Dr. Şahiner, 2023 yılında Rusça öğretime yönelik 3 tane Rusça Gramer kitabı, 2 tane Rusça Konuşma Kitabı ve 4 tane YDS Rusça Hazırlık kitabı hazırlayıp yayınlamıştır.

İÇİNDEKİLER

RUSÇA SES YAPISINA GİRİŞ	1
ADIM ADIM RUSÇA ALFABE	3
TEMEL RUSÇA KELİMELER	29
УРОК 1: ПРИВЕТ!	53
УРОК 2: ЭТО МОЙ ДРУГ	59
УРОК 3: МОЯ СЕМЬЯ.....	67
УРОК 4: ПРОФЕССИЯ	75
УРОК 5: Я РУССКИЙ, А ВЫ?	85
УРОК 6: ЯЗЫК	93
УРОК 7: ЧТО ТЫ ДЕЛАЕШЬ?	103
УРОК 8: ТРУДНЫЙ УРОК	113
УРОК 9: ДНИ НЕДЕЛИ И ВРЕМЯ.....	119
УРОК 10: МОЙ ДЕНЬ.....	127
УРОК 11: У МЕНЯ ЕСТЬ ВСЁ!.....	137
УРОК 12: ЕДА И ПРОДУКТЫ.....	145
УРОК 13: ОДЕЖДА И ОБУВЬ.....	153
УРОК 14: МОЯ КВАРТИРА	161
УРОК 15: МОЙ ГОРОД	169
УРОК 16: СКОЛЬКО ТЕБЕ ЛЕТ?.....	177
УРОК 17: ПОГОДА.....	185
УРОК 18: Я ИДУ В БОЛЬНИЦУ	195
УРОК 19: ПЛАНЫ НА ОТПУСК.....	203
УРОК 20: Я ИДУ В РЕСТОРАН.....	213
УРОК 21: В ДЕРЕВНЕ И НА ДАЧЕ	221
УРОК 22: КУЛЬТУРНАЯ ЖИЗНЬ.....	233
УРОК 23: СЕМЕЙНЫЙ ПОРТРЕТ.....	247
УРОК 24: НАША РОДИНА	261
УРОК 25: ЖИВОТНЫЙ МИР	273
УРОК 26: ВЕЛИКИЕ ЛЮДИ.....	287
CEVAP ANAHTARLARI	299

ÖNSÖZ

2 kitaptan oluşan Rusça Konuşuyorum Serisi Rusça'yı hem yabancı dil olarak konuşmak isteyenlerin tek başına yararlanabileceği referans kaynağı ve hem de Rusça kurslarında kullanılabilecek ders kitapları olarak hazırlanmıştır. 2 kitap için toplam eğitim süresi 192 saat'tir.

Rusça Konuşuyorum kitap serisi toplam 86 dersten oluşmaktadır. Serinin ilk kitabı olan Rusça Konuşuyorum 1 kitabı, Rusça öğrenmeye yeni başlayanlara yönelik A1 seviyesinde 26 dersten meydana gelmektedir. Her derste yeni kelimeler, diyaloglar, metin çalışması, gramer ve alıştırmalar bulunmaktadır. Ayrıca, her derste metinde geçen dilbilgisi yapıları ve günlük yaşamda sık kullanılan cümle kalıpları yer almaktadır. Kitabın sonunda öğrencinin 600-700 temel Rusça kelime haznesine sahip olması planlanmıştır.

Kitabın sonunda, kitaptaki alıştırmaların Cevap Anahtarları bulunmaktadır. Ayrıca, öğrencinin Rusça dinleme-anlama ve konuşma becerilerini geliştirebilmesi için ses kayıtları da vardır. Her kitabın ses kayıtları yazarın websitesinde ayrı ayrı sunulmaktadır.

Rusça Konuşuyorum Kitap Serimizin Rusça konuşmanızda size iyi bir kaynak olması dileğimizle.

Rusça Konuşuyorum 1 kitabımıza ait bütün mp3 ses kayıtlarına erişim için

<https://www.ruscahocam.com.tr/kitap-destek>

ВВѢДНО-ФОНЕТИЧЕСКИЙ КЪРС
RUSÇA SES YAPISINA GİRİŞ DERSİ
РУССКИЙ АЛФАВИТ
RUSÇA ALFABE

Bası m Yazısı	Eİ Yazısı	Türkçe Harf	Benzer Türkçe Ses
А а	А а	[a]	(A -nne)
Б б	Б б	[b]	(B -aba)
В в	В в	[v]	(V -irgül)
Г г	Г г	[g]	(G -azete)
Д д	Д д	[d]	(D -ayı)
Е е	Е е	[ye]	(YE -mek)
Ё ё	Ё ё	[yo]	(YO -I)
Ж ж	Ж ж	[j]	(J -andarma)
З з	З з	[z]	(Z -il)
И и	И и	[i]	(İ -lk)
Й й	Й й	[y]	(İY -i)
К к	К к	[k]	(K -adın)
Л л	Л л	[l]	(L -amba)
М м	М м	[m]	(M -ama)
Н н	Н н	[n]	(N -ine)
О о	О о	[o]	(O -rtak)
П п	П п	[p]	(P -irasa)
Р р	Р р	[r]	(R -ezil)
С с	С с	[s]	(S -ağlam)
Т т	Т т	[t]	(T -icaret)

У у	У у	[u]	(U-fuk)
Ф ф	Ф ф	[f]	(F-atura)
Х х	Х х	[h]	(H-alı)
Ц ц	Ц ц	[ts]	(ya-TS-am)
Ч ч	Ч ч	[ç]	(Ç-içek)
Ш ш	Ш ш	[ş]	(Ş-arkı)
Щ щ	Щ щ	[şç]	(a-ŞÇ-ı)
Ъ	Ъ Ъ		
Ы	Ы Ы	[ı]	(I-lık)
Ь	Ь Ъ		
Э э	Э, э	[e]	(E-lek)
Ю ю	Ю ю	[yu]	(YU-lar)
Я я	Я я	[ya]	(YA-sak)

ALİŞTİRMA 1. Yukarıdaki Rusça alfabedeki bütün harfleri dinleyiniz ve tekrarlayınız.

0.1

ADIM ADIM RUSÇA ALFABE

Bu dersin sonuna gelince Rusça bütün kelimeleri okuyor olacaksınız. İlk başta bilmeniz gereken şu ki aşağıdaki Rusça kelimeler yazıldığı gibi okunmamaktadır. Ama şimdilik bunu gözardı ederek, sizin Kiril alfabesini kolayca öğrenebilmeniz için kelimelerin yanına okunuşları değil motamot Türkçe okunuşları yazılacaktır. Merak etmeyin bir sonraki etapta bütün kelimeleri Rusça Telaffuz kurallarına göre okumayı öğreneceğiz.

Öğreneceğimiz Rusça ilk 5 harf size oldukça tanıdık gelecektir.

A-a, O-o, M-m, T-t, K-k

(Dikkatinizi çekmiş olacağı gibi, Rusça basım yazısında küçük ve büyük harf ayrımı yoktur. Yani küçük harfler büyük harflerin küçük yazılmış şeklidir.)

Şimdi aşağıdaki kelimeleri okuyunuz:

том – tom	акт - akt
какао – kakao	атом – atom

P → R

Bir sonraki Rusça harfimiz yine tanıdık ‘**P-p**’ harfidir, fakat bu harf Kiril alfabesinde bizdeki ‘**R-r**’ harfi olarak okunur.

торт – tort	мотор - motor
арка – arka	карта - karta
аорта – aorta	трактор - traktor
аромат - aromat	

H → N

Sırada yine tanıdık ‘**H-h**’ harfi var, fakat bizdekinin aksine bu harf Rusça’da ‘**N-n**’ olarak okunur.

танк – tank	нато - nato
нота – nota	контакт - kontakt
контракт – kontrakt	норма - norma
роман - roman	

E → YE

Sıradaki Rusça harfimiz yine tanıdık ‘**E-e**’ harfi. Yalnız bu harf Rusça’da iki sesli ‘**YE**’ şeklinde telaffuz edilmektedir. Özellikle cümle başında ve vurgulu haldeyken ‘**YE**’ şeklinde, diğer durumlarda ‘**E-e**’ olarak okunmaktadır. (Dikkat Rusça telaffuz kurallarını öğrendiğimizde bu harfin vurgusuz haldeyken –i olarak okunduğunu öğreneceğiz.)

мекка – mekka	тема - tema
метр – metr	метро - metro
театр – teatr	момент - moment
океан – okean	номер - nomer

манера – manera
Елизавета – Yelizaveta

Елена - Yelena
Ельцин - Yeltsin

П → P

Sıradaki Rusça harfimiz ‘**П-п**’ Yunanca’dan gelmiş olup bizdeki ‘**P-p**’ harfine karşılık gelir.

порт - port
темп – temp
портрет – portret
опера - opera

парк - park
пакет - paket
проект - projekt

В → V

Rusça’daki ‘**В-в**’ harfi bizdeki ‘**V-v**’ harfine karşılık gelmektedir.

квота – kvota
автор – avtor
нерв – nerv

автомат - avtomat
ванна - vanna
ветеран - veteran

Л → L

Sıradaki Rusça harfimiz ‘**Л-л**’ (Dikkat yukarıdaki л – p harfinden farkı sol alt köşesinde küçük bir kuyruğu vardır) bizdeki ‘**L-l**’ harfi gibi okunur.

молоко – moloko
Анкара – Ankara
металл – metall
плакат – plakat
план – plan

канал - kanal
атлет - atlet
реклама - reklama
лампа - lampa
парламент – parlament

Д → D

Rusça ‘**Д-д**’ harfi yine Yunancadan gelmiş olup bizdeki ‘**D-d**’ harfine karşılık gelir.

код – kod
дата – data
доктор – doktor
дракон – drakon
демократ – demokrat
парад – parad

дом - dom
мода - moda
драма - drama
метод - metod
декан - dekan
адвокат - advokat

С → S

Şimdi de sırada Rusça’da çok sık kullanılan ‘**С-с**’ harfi var. Bu Yunanca harf bizdeki ‘**S-s**’ harfine karşılık geliyor.

космос – kosmos
масса – massa

касса - kassa
маска - maska

сорт – sort
соната – sonata
оркестр – orkestr
ресторан – restoran
спорт – sport
транспорт – transport
пресса – pressa
москва – Moskva

нос - nos
текст - tekst
сенатор - senator
стоп - stop
паспорт - pasport
протест - protest
спортсмен - sportsmen
самовар - samovar

И → İ

Sıradaki Rusça harfi ters büyük N gibi yazılan ‘И-и’ harfidir. Bu harf bizdeki ‘İ-i’ harfine karşılık geliyor. (Dikkat: Rusça El Yazısında bu harf ‘u’ gibi yazılır.)

три – tri
кино – kino
математика - matematika
импорт – import
патриот – patriot
вино – vino
литр – litr
лимон – limon
минерал – mineral
политика – politika
диктат – diktat
кандидат – kandidat
диван – divan
лидер – lider
дипломат – diplomat
рис – ris
артист – artist
Минск – Minsk
система – sistema
семинар – seminar
виски – viski
лексика – leksika
стадион – stadion

рим - rim
Нина - Nina
Америка - Amerika
практика - praktika
квартира - kvartira
климат - klimat
лирика - lirika
миллион - million
капитал - kapital
Литва - Litva
радио - radio
директор - direktor
Дарвин - Darwin
диплом - diplom
киоск - kiosk
риск - risk
артистка - artistka
министир - ministir
интерес - interes
пианист - pianist
лист - list
диск - disk
Владивосток - Vladivostok

Х → H

Sırada Türkçe’de olmayan ama İngilizce’den aşına olduğumuz Rusça ‘Х-х’ harfi var. Bu harf bizdeki ‘H-h’ harfi olarak telaffuz ediliyor.

характер – karakter
хаос – haos
химик – himik
архитектор – arhitektor
механик - mehanik

хамелеон - hameleon
хакан - hakan
хроника - hronika
техник - teknik

У → U

Ve şimdi de Rusça sesli ‘У-у’ harfi var sırada. Bu harf bizdeki ‘U-u’ harfine karşılık geliyor.

Урал – Ural	луна - luna
туалет – tualet	молекула - molekula
документ – dokument	депутат - deputat
кактус – kaktus	курс - kurs
стул – stul	минмиуи - minimum
минута – minuta	Украина - Ukraina
литература – literatura	инструмент - instrument
университет - universitet	

З → Z

Sıradaki 3 rakamına benzeyen Rusça ‘З-з’ harfi bizdeki ‘Z-z’ harfinin karşılığıdır.

зона – zona	ваза - vaza
атеизм – ateism	зенит - zenit
оптимизм – optimizm	патриотизм - patriotizm
визит – vizit	виза - viza
материализм - materializm	президент - prezident
идеализм – idealizm	марксизм - marksizm
пессимизм – pessimizm	Казахстан - Kazahstan
муза – muza	коммунизм - kommunizm

Г → G

Sıradaki Yunanca’dan gelmiş ve bizdeki küçük R harfine benzeyen Rusça ‘Г-г’ harfi, bizdeki ‘G-g’ harfinin karşılığıdır.

гамма – gamma	грот - grot
грамм – gramm	орган - organ
агроном – agronom	омега - omega
агент – agent	пентагон - pentagon
гол – gol	генерал - general
волга – Volga	агрессор - agressor
конгресс – kongress	прогресс - progress
тигр – tigr	гитара - gitara
грамматика – grammatika	магнит - magnit
гранит – granit	килограмм - kilogramm
кардиолог – kardiolog	антагонист - antagonist
сигнал – signal	лингвист - lingvist
аргумент – argument	группа - gruppа
газета – gazeta	зоолог - zoolog
магазин - magazin	

Й → Y

Sıradaki şapkalı ters büyük N şeklindeki Rusça ‘Й-й’ harfi bizdeki ‘Y-y’ harfine karşılık gelir. (Rusça kelimeler bu harfle başlamaz, fakat bu harf bazı harflerin okunuşunda çok önemli rol oynar.)

трамвай – tramvay	лайнер - layner
перестройка – perestroyka	Толстой - Tolstoy
Китай – Kitay	планетарий - planetariy
Достоевский – Dostoyevskiy	хоккей - hokkey
мавзолей – mavzoley	музей - muzey
герой – geroy	

Ш → Ş

Şimdi de sırada çatala benzeyen Rusça ‘Ш-ш’ harfi var. Bu harf bizdeki ‘Ş-ş’ harfine karşılık gelir.

каша – kaşa	штат - ştat
марш – marş	атташе - attaşе
штамп – ştamp	Шопен - Şopen
школа – şkola	шоколад - şokolad
машина – maşina	Шекспир - Şekspir
Пушкин – Puşkin	шимпанзе - şimpanze
Польша – Pol’şa	

Ж → J

Sıradaki örümceğe benzeyen Rusça ‘Ж-ж’ harfi bizdeki ‘J-j’ harfine karşılık gelir.

жанр – janr	жакет - jaket
жена – jena	жест - jest
инженер – injener	Париж - Parij
журнал – jurnal	журналист - jurnalist
жаргон – jargon	шпионаж - şpionaj

Я → YA

Sıradaki büyük R harfinin tersi şeklinde yazılan Rusça ‘Я-я’ harfi var. Bu harf iki sese karşılık gelen ‘YA’ şeklinde telaffuz edilir.

як – yak	яма - yama
няня – nyanya	таня - tanya
Корея – Koreya	яков - yakov
ваня – vanya	ляля - lyalya
коля – kolya	ялта - yalta
дядя – dyadya	ярд - yard
Россия - Rossiya	Турция - Turtsiya
армия – armiya	мария - mariya
янки – yanki	теория - teoriya
территория – territoriya	копия - kopiya

партия – partiya
 Италия – İtaliya
 Латвия – Latviya
 академия – akademiya
 комиссия – komissiya
 ярус – yarus
 галерея – galereya
 Германия – Germaniya
 Монголия – Mongoliya
 идеология – ideologiya
 пять – pyat'

Япония - Yaponiya
 линия - liniya
 комедия - komediya
 миссия - missiya
 яхта - yahta
 галья - galya
 категория - kategoriya
 Норвегия - Norvegiya
 религия - religiya
 макияж - makiyaj

Б → В

Sıradaki Rusça 'Б-б' harfimiz bizdeki 'В-в' harfinin karşılığıdır. (Dikkat: Bu harfi daha önce gördüğümüz 'b' (yumuşatma işareti) ile karıştırmayınız. Bu harfin sağ yukarı doğru kuyruğu varken, yumuşatma işaretinde yoktur.)

бар – bar
 банан – banan
 барон – baron
 балет – balet
 бас – bas
 блин – blin
 балерина – balerina
 Новосибирск - Novosibirsk
 букет – buket
 публика – publika
 кубизм – kubizm
 Санкт-Петербург – S. Peterburg
 автомобиль – avtomobil'
 бульвар – bul'var
 шуба – şuba
 боря – borya
 батарея – batareya
 лаборатория – laboratoriya

брат - brat
 банк - bank
 бланк - blank
 бокс - boks
 балласт - ballast
 билет - bilet
 борис - boris
 Бетховен - Bethoven
 абсурд - absurd
 база - baza
 алгебра - algebra
 декабрь – dekabr'
 Сибирь – Sibir'
 бойкот - boykot
 Азербайджан - Azerbaycan
 баня - banya
 яблоко - yabloko
 Белоруссия - Belorussiya

Ч → Ç

Rusça 'Ч-ч' harfi bizdeki 'Ç-ç' harfine karşılık gelir.

матч – matç
 дача – daça
 иванович – ivanoviç
 чехов – çehov
 чай – çay

чек - çek
 чемпион - çempion
 сочи - soçi
 ночь – noç'
 чайковский - çaykovskiy

Щ → ŞÇ

Daha önce gördüğümüz çatala benzeyen Rusça 'Щ' (bizde 'Ş' harfinin karşılığı) bir de kuruğu olan 'Щ-щ' şekli vardır. Bu harf iki ses içermekte olup 'ŞÇ' şeklinde okunur.

щека – şçeka
щи – şçi
борщ - borşç

щенок - şçenok
площадь – ploşçad'

Ё → YO

Sıradaki Rusça harf daha önce gördüğümüz 'Е' (-YE- diye okunur) üzerinde iki noktalı hali olan 'Ё-ё' harfidir. Bu harf 2 ses içermekte olup sesli harflerden sonra 'YO' şeklinde, kelime başında 'YÖ' ve vurguluyken ise 'Ö' şeklinde telaffuz edilir.

моё – moyo
твоё – tvoyo
ёлка – yolka
лёд – lyod
счёт - sçyot

её - yeyo
манёвр - manyovr
мёд - myod
тётя - tyotyа

Ы → I

Sıradaki Rusça harfimiz sanki 2 harf gibi görünen 'Ы-ы' harfi olup bu harf bizdeki 'I-I' harfine karşılık gelmektedir. Yalnız 'I' harfi sanki arkasında 'Y' harfi varmış gibi uzun okunur.

ты – tı
атомы – atomı
мыло – mılo
лампы – lampı
кассы – kassı
курсы – kursı
туристы – turistı
рыба – rıba
сёстры - syostrı

мы - mı
вы - vı
плакаты - plakatı
планы - planı
сын - sın
студенты - studentı
музыка - muzıka
блины - blını

Ц → TS

Sıradaki Rusça 'Ц-ц' harfi 2 sese karşılık geliyor olup 'TS' şeklinde okunur.

цент – tsent
акцент – aktsent
концерт – kontsert
цитата – tsitata
цинк – tsink
принцип – printsip
инцидент – intsident
цилиндр – tsilindr
дисциплина – distsiplina
цензура – tsenzura
японец – yaponets

цемент - tsement
центр - tsentr
процесс - protsess
цирк - tsirk
пицца - pitsa
цикл - tsikl
медицина - meditsina
специалист - spetsialist
социализм - sotsializm
царь – tsar'
операция - operatsiya

коллекция – kolleksiya
инстанция – instansiya
конструкция – konstruksiya

полиция - politsiya
конституция - konstitutsiya
позиция - pozitsiya

Ю → YU

Sıradaki Rusça harf sanki 2 harf gibi görünen ‘**Ю-ю**’ harfidir. Bu harf 2 ses içermekte olup kelime başında ve sesli harflerden sonra ‘**YU**’ şeklinde, vurguluyken ise ‘**Ü**’ şeklinde telaffuz edilir.

каюта – kayuta
меню – menyu
дюна – dyuna
нюанс – nyuans
ювелир – yuvelir
рюкзак – ryukzak
юг – yug
бюро – byuro
бюст – byust
бюджет – byucet

юмор - yumor
пюре - pyure
костюм - kostyum
люкс - lyuks
юрист - yurist
союз - soyuz
юрий - yuriy
бюрократ - byurokrat
юбилей - yubiley
юстиция - yustitsiya

Э → E

Sıradaki Rusça harf ‘**Э-э**’ bizdeki ‘**E-e**’ harfine karşılık gelir ve genellikle kelime başında bulunur. (Dikkat: Bu harfi daha önce gördüğümüz ‘**З**’ (Z harfi) ile karıştırmayınız.)

эра – era
экватор – ekvator
экспорт – eksport
эскалатор – eskalator
элита – elita
экономист – ekonomist
эхо – eho
энтузиазм – entuziazm
Эйнштейн – Eynşteyn
экскурсия - ekskursiya

поэт - poet
электрон - elektron
экспресс - ekspress
этика - etika
электрик - elektrik
эксперимент - eksperiment
экзамен - ekzamen
эгоист - egoist
Эстония - Estoniya

Ф → F

Sırada yine Yunanca’dan alınmış Rusça ‘**Ф-ф**’ harfi var. Bu harf bizdeki ‘**F-f**’ harfine karşılık gelmektedir.

фото – foto
форма – forma
фронт – front
кафе – kafe
фонд – fond
профессор – professor
фирма – firma
финал – final
физика – fizika

факт - fakt
фонтан - fontan
кофе - kofe
телефон - telefon
фосфор - fosfor
африка - afrika
микрофон - mikrofon
фраза - fraza
флаг - flag

фигура – figura	портфель – portfel'
фильм – fil'm	шарф - şarf
шеф – şef	шрифт - şrift
финиш – finiş	жираф - jiraf
Финляндия – Finlyandiya	профессия - professiya
буфет – bufet	футбол - futbol
шофёр – şoför	финансы - finansı
фрукты – fruktı	Франция - Fransiya
аэрофлот - aeroflot	

İŞARETLER

İnceleyeceğimiz son 2 harf ise, aslında harf değil, herhangi bir sese karşılık gelmeyen ve kendisinden önceki sessiz harflerin okunuşunu etkileyen yumuşatma ve sertleştirme işaretleridir.

Ь

Bizdeki küçük 'b' harfine benzeyen Rusça '**ь-ь**' işaret yumuşatma işaretidir ve kendisinden önce gelen sessiz harfin yumuşak okunması gerektiğine işaret eder. (Eskiler 'Almanya' derken 'Al'manya' derler. İşte burada l harfi yumuşak okunur. 'Elma'daki 'l' harfi ise serttir.)

мать – mat'	конь – kon'
ноль – nol'	отель – otel'
кремль – kreml'	апрель – aprel'
модель – model'	медаль – medal'
календарь – kalendar'	секретарь – sekretar'
соль – sol'	

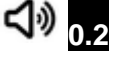
Ъ

Yukarıda gördüğümüz 'ь' yumuşatma işaretinin sol üstte hafif kuyruğu olan '**ъ-ъ**' şekli ise sertleştirme işaretidir. Bu işaret bir sessiz ile bir sesli harf arasında kullanılır ve tahmin edebileceğiniz gibi, kendisinden önceki sessiz harfin sert okunması gerektiğine işaret eder.

подъезд – pod"yezd	въезд – v"yezd
съезд – s"yezd	объект – ob"yekt
субъект – sub"yekt	объезд – ob"yezd
подъём - pod"yom	объём – ob"yom

ALİŞTİRMA 2. İlk önce aşağıdaki Rusça kelimeleri dinleyiniz, sonra her kelimeyi 10 kere tamamen büyük harflerle ve 10 kere tamamen küçük harflerle yazınız.

DİKKAT: Harflerin boyutlarına dikkat ediniz. Örneğin K harfinin Rusça'da küçük yazılışı aşağıdaki ilk 2 kelimedede görüleceği gibi Türkçe'dekinden farklıdır.

АПТÉКА - аптéка (eczane)

ВИНО́ - вино́ (şarap)

ДОМ - дом (ev)

ЁЖ - ёж (kirpi)

ЗОНТ - зонт (şemsiye)

ЙОД - йод (iyot)

ЛА́МПА - ла́мпа (lamba)

НОС - нос (burun)

ПА́РК - парк (park)

СА́Д - сад (bahçe)

УРО́К - уро́к (ders)

ХЛЕ́Б - хлеб (ekmek)

ЧА́Й - чай (çay)

ЩÉТКА - щётка (fırça)

ЭТА́Ж - этаж (kat)

ЯБЛО́КО - ябло́ко (elma)

БА́НК - банк (banka)

ГЛА́З - гла́з (göz)

Е́ЛЬ - ель (ladin ağacı)

ЖЕНА́ - жена́ (karı)

ИГЛА́ - игла́ (iğne)

КО́ФЕ - кофе (kahve)

МО́СТ - мост (köprü)

О́ВОЩИ - овощи (sebzeler)

РО́Т - рот (ağız)

ТО́РТ - торт (pasta)

ФРУ́КТЫ - фрукты (meyveler)

ЦВЕ́ТЫ - цветы (çiçekler)

ШКА́Ф - шкаф (dolap)

СЫ́Р - сыр (peynir)

Ю́Г - юг (güney)

RUSÇA ALFABE EL YAZISI

Şimdi de Rusça harfleri El Yazısıyla yazmayı öğrenelim. Rusça El Yazısı harfleri, Rusya Eğitim sisteminde çok yaygın olarak kullanılmakta olup aşağıdaki tablodan da görüleceği gibi basım harflerinden çok farklı yazılmaktadır. Tabloyu inceleyiniz.

A	a	Б	б	В	в	Г	г	Д	д
Е	е	Ё	ё	Ж	ж	З	з	И	и
Ў	ў	К	к	Л	л	М	м	Н	н
О	о	П	п	Р	р	С	с	Т	т
У	у	Ф	ф	Х	х	Ц	ц	Ч	ч
Ш	ш	Щ	щ	Ъ	ъ	Ы	ы	Ь	ь
		Э	э	Ю	ю	Я	я		

ПРАВИЛА ЧТЕНИЯ РУССКИХ БУКВ RUSÇA HARFLERİN OKUNUŞ KURALLARI

Yukarıda Rusça alfabeyi öğrenirken Rusça kelimelerin yazıldığı gibi telaffuz edilmediğini belirtmiş fakat sizin Rusça harfleri öğrenmenizi kolaylaştırmak amacıyla kelimedeki harfleri motamot yazmıştık. Şimdi, Rusça harflerin okunuş kurallarını detaylıca inceleyelim:

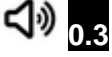
Rusça Alfabede 33 harf bulunmaktadır. Bu harflerden 2 tanesi herhangi bir sese karşılık gelmeyen işarettir.

Ъ (твёрдый знак – sertlik işareti)

Ь (мягкий знак – yumuşaklık işareti)

ГЛАСНЫЕ БУКВЫ RUSÇA'DAKİ SESLİ HARFLER

Rusça'da 10 tane sesli harf bulunmaktadır.

0.3

Аа (A)

Ее (YE)

Ёё (YO)

Ии (İ)

Оо (O)

Уу (U)

Ыы (I)

Ээ (E)

Юю (YU)

Яя (YA)

Yukarıdaki 10 sesli harften 4 tanesi - **Е, Ё, Ю, Я** - 2 sesin birleşimiyle oluşmuştur.

Bu sesli harfler aslında «**Э, О, У, А**» sesli harflerinin önüne çok kısa bir harf olan «**й**» («**и**» краткое – 'y' şeklinde okunur) harfinin eklenmesiyle meydana getirilmiştir.

ЙЭ = E (Türkçe okunuşu: YE)

ЙО = Ё (Türkçe okunuşu: YO)

ЙУ = Ю (Türkçe okunuşu: YU)

ЙА = Я (Türkçe okunuşu: YA)

Rusça Sesli Harfler

А, У, О, Ы, Э, Я, Ю, Ё, И, Е

Rusça Çift-Sesli Sesli Harfler

Е, Ё, Ю, Я

Rusça Sessiz Harfler

Б, В, Г, Д, Ж, З, Й, К, Л, М, Н, П, Р, С, Т, Ф, Х, Ц, Ч, Ш, Щ

Rusça Her Zaman Sert Okunan Sessiz Harfler

Ж Ш Ц

Rusça Her Zaman Yumuşak Okunan Sessiz Harfler

Ч Щ Ъ

Rusça Tonlama İşaretleri

Ъ, Ь

Yukarıda birkaç kez ifade ettiğimiz gibi, Rusça, yazıldığı gibi okunan bir dil değildir. Rusça kelimeler sesli harflerde vurgunun hangi hece üzerinde bulunduğuna ve sessiz harflerin ise sert mi yumuşak mı olup olmadığına göre farklı şekilde telaffuz edilir. Şimdi bu Telaffuz Kurallarını inceleyelim:

ПРАВИЛО 1 - KURAL 1

Е, Ё, Ю, Я sesli harfleri aşağıdaki üç durumda /йЭ/, /йО/, /йУ/, /йА/ olarak telaffuz edilir:

- Kelime başında:

ель /йЭль/ (YEI'),
ёлка /йОлка/ (YOIka),
юг /йУк/ (YUk),
яблоко /йАблака/ (YAbIaka);

- «ъ» ve «ь» işaretlerinden sonra:

съестъ /сыйЭсть/ (s"YEST'),
пьёса /пыйЭса/ (P"YEsa);
подъём /падъйОм/ (Pad"YOm),
пьёт /пыйОт/ (P"YOt);
пьют /пыйУт/ (P"YUt);
семья /сыймьяА/ (sim"YA);

- sesli harflerden sonra:

пение /пэныйЭ/ (PeniYE),
приём /прыйОм/ (priYOM),
июль /ийУль/ (iYUI'),
мой /майА/ (maYA)

ПРАВИЛО 2 - KURAL 2

Е, Ё, Ю, Я sesli harfleri, sessiz harflerden sonra yumuşak /ьЭ/, /ьО/, /ьУ/, /ьА/ seslileri olarak okunur. Ayrıca, bu sesli harflerden önceki sessiz harf de yumuşak telaffuz edilmelidir:

день /дьЭнь/ (di"YEn'),
мёд /мьОд/ (mi"YOT),
плюс /пльУс/ (pl"Yus),
пять /пьять/ (p"YAt')

ПРАВИЛО 3 - KURAL 3

Bir Rusça kelimedede birden fazla sesli harf varsa, bu sesli harflerden biri diğerlerinden daha uzun ve vurgulu şekilde telaffuz edilir. Bu durumdaki sesli harfe vurgulu denilir.

RUSÇA KELİMEDE VURGU

Rusça kelimelerde VURGU (Ударение) çok önemlidir çünkü bazı sesli harfler vurgusuz oldukları durumda vurgulu olduklarından ÇOK FARKLI telaffuz edilir.

NOT 1: Rusça'da tek heceli kelimeler her zaman vurguludur. Bu nedenle, tek heceli kelimelerde vurgu işareti gösterilmez.

NOT 2: «ë» sesli harfi HER ZAMAN vurguludur!

Rusça bir kelimedeki **A**, **E**, **O** ve **Я** sesli harfleri aşağıdaki tabloda görüleceği gibi vurguluyken farklı, vurgusuzken farklı okunur.

ПОД УДАРЕНИЕМ VURGULU TELAFFUZ	БЕЗ УДАРЕНИЯ VURGUSUZ TELAFFUZ
A → A вАза /вАза/ (vAzA)	A → И¹ часЫ /чьисЫ/ (çİsI)
E → E лЕто /льЭта/ (lYEta)	E → И¹ веснА /вьиснА/ (vİsnA)
O → O мОре /мОрьэ/ (mOrye)	O → A² морЯ /марьА/ (marYA)
Я → Я рЯдом /рьАдам/ (r'YAdam)	Я → И¹ рядЫ /рьидЫ/ (rİdI)

NOT 1: İKANYE KURALI

A, E, Я → И

1) «a» sesli harfi, yumuşak «ç» ve «щ» sessiz harflerinden sonra, «e» ve «я» sesli harfleri ise vurgusuz olduklarında kısa «и» olarak telaffuz edilir. Buna ikanye kuralı denilir.

NOT 2: AKANYE KURALI

O → A

2) «o» sesli harfi vurgusuz olduğu durumlarda kısa «a» olarak telaffuz edilir. Buna da akanye kuralı denilir.

ALIŞTIRMA 3. Aşağıdaki kelimeleri yukarıda açıklanan telaffuz kurallarına göre okuyunuz.
(Vurgunun hangi hecede olduğu gösterilmiştir.)

´	´ –	– ´	– ´ –	– – ´	´ – –
дам	ма́ма	рука́	Ната́ша	каранда́ш	ра́дуга
там	па́па	журна́л	машы́на	бараба́н	у́лица
вот	бу́ква	давнó	рубáшка	каравáн	ро́дина
суп	су́мка	глаза́	пала́та	урага́н	мо́лния
звук	ша́пка	ваго́н	мину́та		ра́зница
класс	шко́ла	уро́к	бума́га		у́мница
парк	дру́жба	стакáн	рабо́та		

ALIŞTIRMA 4. Aşağıdaki kelimeleri yukarıda açıklanan telaffuz kurallarına göre okuyunuz.
(Vurgunun hangi hecede olduğu gösterilmiştir.)

´ –	– ´	– ´ –	– – ´	´ – –
э́то	вода́	соба́ка	молоко́	до́рого
сло́во	нога́	пого́да	хорошо́	зо́лото
на́до	гора́	доро́га	голова́	хо́лодно
мо́жно	вопрóс	коро́ва	догово́р	гра́мота
плóхо	окно́	подру́га	колбаса́	мо́лодость

СОГЛАСНЫЕ БУКВЫ RUSÇA'DAKİ SESSİZ HARFLER

Rusça'da 21 sessiz harf bulunur. Şimdi bu harfleri dinleyelim.

Бб (B)	Вв (V)	Гг (G)	Дд (D)	Жж (J)	Зз (Z)
Йй (Y)	Кк (K)	Лл (L)	Мм (M)	Нн (N)	Пп (P)
Рр (R)	Сс (S)	Тт (T)	Фф (F)	Хх (H)	Цц (TS)
Чч (Ç)	Ш-ш (Ş)	Щ-щ (ŞÇ)			

Rusça'daki çoğu sessiz harf sert ve yumuşak olarak karşımıza çıkabilir.

Согласные, твёрдые (SERT SESSİZLER)

Б В Г Д З К Л М Н П Р С Т Ф Х

Согласные, мягкие (YUMUŞAK SESSİZLER)

Б В Г Д З К Л М Н П Р С Т Ф Х

Aşağıdaki 3 sessiz harf her zaman SERT'tir.

Всегда твёрдые – Her zaman Sert

Ж(ъ) Ц(ъ) Ш(ъ)

Aşağıdaki 2 sessiz harf her zaman YUMUŞAK'tır.

Всегда мягкие – Her zaman Yumuşak

Ч(ь) Щ(ь)

ПРОИЗНОШЕНИЕ СОГЛАСНЫХ RUSÇA SESSİZ HARFLERİN TELAFFUZ KURALLARI

ПРАВИЛО 4 - KURAL 4

Sessiz harfler aşağıdaki durumlarda yumuşak telaffuz edilir:

1) «ь» (yumuşatma işareti) işaretinden sonra:

пять /пять/ (piyat')

2) «Е», «Ё», «Ю», «Я» ve «И» yumuşak sesli harflerinden önce:

петь /пъэть/ (piyet'),
мёд /мьот/ (miyot),
плюс /пльус/ (pliyus),
пять /пъать/ (piyat'),
пить /пъить/ (pit')

ПРАВИЛО 5 - KURAL 5

«ж», «ц» ve «ш» sessiz harfleri her zaman SERTTİR. Bu nedenle, bu sessiz harflerden sonra «и» sesli harfi «ы» olarak, «е» sesli harfi vurgusuzsa «ы» olarak, vurguluysa «э» olarak, «ё» sesli harfi ise «о» olarak telaffuz edilir:

жить /жыть/ (jit),
цель /цэль/ (tsel'),
шёл /шол/ (şiyol)

Diğer Örnekler:

маш́ина /машына/ (maşına),
лы́жи /лыжы/ (liji),
женá /жына/ (jına),
жетóн /жытОн/ (jiton),
ценá /цына/ (tsına),
центр / цЭнтр/ (tsentr),
цирк /цырк/ (tsirk),
ци́фра /цыффра/ (tsıfra)